

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Yttrande

Datum
2023-10-30

Ärendebeteckning
Dnr: 706-5255-23

Regeringskansliet, Socialdepartementet

Remissvar Ds 2023:15 Fler verktyg i socialtjänsternas arbete för att förebygga brott och stärka skyddet för barn

Er beteckning: S2023/02226

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Uppsala län (fortsättningsvis Länsstyrelsen) ställer sig positiv till förslaget om fler verktyg i socialtjänsternas arbete för att förebygga brott och stärka skyddet för barn, men med följande kommentarer som presenteras nedan. De förslag som inte kommenteras i remissvaret har Länsstyrelsen inga synpunkter på.

Länsstyrelsen anser att det är viktigt att betona att barn inte är en homogen grupp. För att veta att insatser och arbete träffar rätt behöver barns röster, tankar, erfarenheter och åsikter tas omhand i alla delar. Eftersom förslaget om fler verktyg i socialtjänsternas arbete för att förebygga brott och stärka skyddet för barn ska innefatta alla barn är det av största vikt att det tas hänsyn till sårbarheter, riskfaktorer och att särskilt utsatta grupper på olika sätt kan påverkas av att socialtjänsten får utökade befogenheter att inhämta och sprida information om barnet.

Länsstyrelsen anser det viktigt att utökade möjligheter för socialtjänsten att inhämta information från misstanke- och belastningsregistret samt delning av information med andra socialtjänster inte leder till ett minskat förtroende för socialtjänsten. Det behöver förtydligas hur förutsättningar skapas för att säkerställa att förtroendet inte tar skada av socialtjänsternas utökade befogenheter att inhämta och dela information.

Länsstyrelsen anser att det är viktigt att det ges förutsättningar till socialtjänsten att klara av den ökade arbetsbelastning som kan antas uppstå av att till exempel fler orosanmälningar kommer in samt kravet på återkoppling inom 14 dagar från socialtjänsten till orosanmälaren.

Länsstyrelsen vill särskilt belysa att myndigheten välkomnar den hänsyn förslaget har tagit till barnrättsperspektivet.

Nya undersökningar som bör beaktas

Under 2024 publicerar Myndigheten för vård och omsorgsanalys en rapport där befolkningens förtroende för socialtjänsten undersöks.

Avsnitt 7.5.2: Förslag att länsstyrelserna ska vara anmälningsskyldiga

Länsstyrelsen ställer sig positiv till förslaget att länsstyrelserna ska vara anmälningsskyldiga vid oro om att barn får illa. Länsstyrelsen menar dock att det är av stor vikt att det skapas förutsättningar för kunskapshöjning i form av utbildning av personal i genomförande av orosanmälningar, men även att det prioriteras att ta fram rutiner och utbildning till personal för hur situationer av hot och våld som kan uppstå vid orosanmälningar kan förebyggas. Det är också av hög prioritet att stärka skydd och säkerhet till samtlig personal men i första hand prioriterat till arbetsgrupper som redan i dag har högre risk för hot och våld, som till exempel anställda som jobbar med djurskyddsfrågor men också andra arbetsgrupper på länsstyrelsen som jobbar ute i fält.

Avsnitt 8.4.1: Förslag att återkopplingens genomförande ska tydliggöras

Länsstyrelsen ställer sig positiv till standardiserad återkoppling till den som orosanmäler. Länsstyrelsen anser dock att innan det ställs ett krav på återkoppling inom 14 dagar från socialtjänsten till orosanmälaren behöver det säkerställas att socialtjänsten får stärkta förutsättningar att kunna tillgodose återkopplingskravet.

Avsnitt 9.4.1: Förslag att Socialnämnden ska få en skyldighet att inhämta uppgifter ur misstanke- och belastningsregistren i vissa ärenden

Länsstyrelsen anser att det behöver tas i beaktande att risken finns att kännedom om utdrag från misstanke- och belastningsregistret kan minska förtroendet för socialtjänsten och därmed även minska villigheten att kontakta socialtjänsten. Under 2024 publicerar Myndigheten för vård och omsorgsanalys en rapport där befolkningens förtroende för socialtjänsten undersöks. Resultaten från undersökningen bör tas med som underlag för att i så hög grad som möjligt förebygga risken att förtroendet för socialtjänsten tar skada. Det är av största vikt att socialtjänstens möjlighet till tidiga insatser, förebyggande av sociala problem och förebyggande av social utestängning av barn och unga är likvärdig över hela befolkningen.

Avsnitt 10.8.1: Förslag att samtliga anmälningar om oro för barn bör bli digitalt sökbara

Länsstyrelsen ställer sig positiv till digital sökbarhet för socialtjänsten. Det ökar möjligheterna till mer jämlika förutsättningar mellan till exempel socialtjänster i större och mindre kommuner att utföra en likvärdig ärendehantering. Det kan också antas minska sårbarheten vid personalomsättning eftersom det underlättar för ny personal att söka upp och ta del av redan upprättade ärenden och därmed en stärkt rättssäkerhet för barnen.

Avsnitt 10.8.6: Förslag om förlängd gallringstid för handlingar i barnakter

Länsstyrelsen ställer sig positiv till längre gallringsfrister eftersom det ökar möjligheten att i senare skede av livet ta del av den information som socialtjänsten har haft om en som barn.

Avsnitt 11.6.1: Förslaget att en myndighet inom socialtjänsten ska i vissa fall få lämna ut information i brottsförebyggande syfte

Länsstyrelsen ställer sig positiv till utökade möjligheter för socialtjänsten att dela information mellan olika socialtjänster i brottsförebyggande syfte. Det ger möjlighet till ett effektivare arbete med kommunöverskridande brottsförebyggande insatser men framför allt till ett mer rättssäkert stöd till brottsutsatta barn. Det kan också antas stärka förutsättningar att förhindra situationer där särskilt utsatta barn, till exempel barn som är utsatta för våld av närstående inte faller mellan stolarna när familjen flyttar till en ny kommun. Länsstyrelsen anser att förslaget innebär särskilt önskad effekt i situationer där delning av information mellan socialtjänster tidigare har varit ett gränsfall.

Länsstyrelsen vill dock belysa att förslaget kan göra det svårare att få en överblick och ha kännedom om vilka som har tillgång till information om barnet. Det är av stor vikt att det upprättas rutiner och att förutsättningar stärks för säkerställande av att rutinerna efterlevs.

Avsnitt 12.5.1: Förslag om socialnämndernas behov att få uppgifter från en referensperson utan samtycke från en vårdnadshavare

Länsstyrelsen ställer sig positiv till utökade möjligheter för socialnämnder att hämta uppgifter i fråga om vårdnad, boende och umgänge av referenspersoner utan vårdnadshavares tillstånd för att i högre utsträckning kunna säkerställa barnets bästa.

Ärendets beredning

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Stefan Attefall med handläggare Anton Fahlgren som föredragande.

I den slutliga handläggningen har även länsråd Cecilia Magnusson, avdelningschef Kristina Jansson samt enhetschef Tony Engström deltagit.

Denna handling är godkänd i länsstyrelsens digitala handläggningssystem och saknar därför namnunderskrift.